

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 275. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591132876320/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

Falsters eget exemplar af bogen på universitetsbiblioteket.

l) Lactant. I, 1, 15. — Jfr. II, discurs note f.

m) Corn. Nep. XI, 2, 4. — Cornelius Nepos var en romersk historieskriver i 1. årh. f. Chr., af hvis hovedværk (biografier af berømte mænd) en del er bevaret. C. N. er lidet fremragende som forfatter. — Med Fabius menes sikkert Q. Fabius Cunctator, Hannibals modstander. — Ifikrates, berømt athenisk feltherre i 1. halvdel af 4. årh. f. Chr., organiserede et lettere væbnet fodfolk (peltaster), der ved sin store bevægelighed ofte viste sig de sværtvæbnede krigsfolk (hopliterne) overlegent. Om I. fortæller Cornelius Nepos på det anførte sted, at han uddannede sin hær så udmærket, at ligesom de romerske soldater i sin tid kaldtes Fabianere, således var Ifikratenserne i stort ry hos Grækerne.

VII. DISCURS.

a) Lib. X, ep. 97. — Plinius den yngre var romersk forfatter (62—c. 113 e. Chr.). Den tiende og sidste bog af hans breve (epistolæ) indeholder den brevveksling, P. som statholder i Bithynien og Pontus førte med kejser Trajan. Det er i denne, at Trajans kendte ytring forekommer, at man ikke skulde opspore de kristne, og kun straffe dem, hvis de blev angivne for myndighederne.

b) De Const. Sap. Cap. 8. — Det citerede kapitel i den romerske populærfilosof L. Annæus Senecas (d. 65 e. Chr.) skrift »om den vises standhaftighed« handler om at den vise ikke kan være udsat for at lide uret, og ender med disse ord: »Og hvis han bærer lykkens ubilligheder tålrig, hvormoget mere da de mægtige mænds, som han véd ere lykkens hænder (o: redskaber)?«

c) Kejser 'Tiberius' hensynsløse yadling Sejan (hen-

rettet 31 e. Chr.) og kejser Claudius' frigivne og sekretær Narcissus nævnes her som eksempler på skamløse stræbere, der har trængt sig frem ved fyrstegunst.

d) Det tilsvarende latinske udtryk (persolla) forekommer i 1. act, 3. scene, 36. vers af den kendte romerske komedieskriver Plautus' (d. 184 f. Chr.) stykke Curculio (Ødelanden).

e) Dette sidste udtryk står paa Græsk (*χαριτω-γλωσσῶν*).

f) Suet. C. 53. — Om Svetonius' her citerede kejsersbiografier se V. discurs note d. På det anførte sted siger S., at Augustus afskyede navnet »herre« som en forbåndelse og et skældsord, og anfører eksempler derpå.

g) Id. c. 27. — Svetonius siger her om Tiberius, at da en mand kaldte ham herre, betydede han ham, at han ikke oftere måtte fornærme ham, og fortæller et par beslægtede anekdoter. — Det sidste ord står i originalen på Græsk: *αυσιμῶς*.

h) Val. Max. IV, 1, 6. — Om denne skribent se IV. discurs note t. — Hovedtemplet på Capitolium i Rom var viet til Jupiter, Juno og Minerva.

i) Id. ib. extern. 7. (o: samme skrift, samme bog, i slutn. af 7. kap.) — De nævnte mænd tilhører de såkaldte syv vise, en kreds af fremragende statsmænd hos Grækerne i 6. årh. f. Chr.

j) Juven., Sat. XIV, vs. 57. — Om Juvenals 14. satire se II. discurs note o. — Meningen med verset er naturligvis, at hans hjærne er så tom, at den trænger til kopsætning.

k) Lib. IV, § 46, p. m. 32. — Det følgende citat af kejsersfilosofen Marcus Aurelius Antoninus (se II. discurs note m) anføres af Falster på Græsk og oversættes på Latin; ang. de anførte ord af den ioniske filosof Herakleitos fra Efesos kan henvises til V. Kuhrs skrift om ham (Kbh. 1917) s. 27, 31, 53, 80 ff. — Persernes dyrkelse af ilden er vel kendt; mindre kendte er de